

4036858 ENRD/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท

วท.ม. (เทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม / มลพิษทางอากาศ / โรงไฟฟ้าแม่เมาะ / สิ่งแวดล้อม

เพ็ญรพี ผ่องกลิ่น : การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อปัญหามลพิษทางอากาศจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ : กรณีศึกษา ตำบลสบป่าด อำเภอมะเมาะ จังหวัดลำปาง (PUBLIC PARTICIPATION IN AIR POLLUTION FROM MAE MOH POWER PLANT : A CASE STUDY OF TAMBOL SOPPAD MAE MOH DISTRICT LAMPANG PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศัญชัย ตูตพันธ์วิหาร, วท.ม., เอี่ยมพร มัชฌิมวงศ์, M.Sc., บัณฑิต ชาญณรงค์, วศ.ม., ชุตม รัตนินิตย์, ศก.ม., 146 หน้า. ISBN 974-663-946-3

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อปัญหามลพิษทางอากาศจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อปัญหามลพิษทางอากาศจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เพื่อที่จะเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหาดังกล่าว โดยใช้แบบสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน และแบบสัมภาษณ์ระดับลึก กับผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานท้องถิ่น จำนวน 13 คน ประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for windows) สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด การวิเคราะห์ความผันแปรร่วมกับการจำแนกหมู่ และประมวลผลข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการศึกษาเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่าระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และการได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และการได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ทางราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง โดยปัญหาสำคัญที่ต้องเข้าไปดำเนินการแก้ไข คือ การลดปริมาณสารมลพิษในอากาศ และการลดผลกระทบที่เกิดจากมลพิษทางอากาศ นอกจากนี้ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และควรส่งเสริมให้กลุ่มองค์กรในพื้นที่ได้เข้ามาจับบทบาทเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นช่องทางที่จะเชื่อมประสานระหว่างชาวบ้านกับ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการนำไปสู่การคลี่คลายปัญหาอันเป็นผลดีต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอมะเมาะต่อไป